

אמא שלנו, סבתא שלנו – המלאך בלבן של הקיבוץ ושל כו-לם

אמא

סוף סוף מצאת מנוחה.

את, שכל חיך עבדת קשה כדי לעזור לנו, למשפחה, לקרובים ורחוקים, לחברים בקיבוץ וכל העולם, לא היה לך רגע מנוחה אלא כעת, בהגיעך לכאן, למנוחה נכונה. נולדת בעיירה בינגן בגרמניה ב-30.1.1923 להורים יהודים ליברלים, וגדלת בסביבה של יהודים, ברובם קרובי משפחה. הצטרפת בצעירותך לתנועת נוער המכבי הצעיר שם היית חניכה ומדריכה, היית בהכשרה בארנסדורף והכרת רבים מהחברים שחיו אחר כך שנים רבות איתך כאן במעין צבי.

עקב עליית הנאצים לשלטון נאלצת לעזוב את בית הספר המקומי ולעבור ללמוד בפרנקפורט, וכך מגיל צעיר התגוררת מחוץ לבית. עם התקרבות המלחמה רצית לעלות לארץ אך הוריך לא הסכימו ויחד איתם ועם אחיך פרנק הגרתם ממש ברגע האחרון לארה"ב. וכך את בת 15 מגיעה לניו יורק ומיד מתחילה לעבוד כדי לעזור לפרנס את עצמך והוריך שהגיעו חסרי כל.

לאחר זמן החלטת על ייעודך בחיים – להיות אחות בארץ ישראל. התקבלת ללימודים בבית ספר לאחיות במימון הצבא האמריקאי ולאחר 3 שנים קיבלת הסמכה. סיימת בהצטיינות בית ספר לאחיות ומתוך רצון לעלות לארץ ויתרת על מילגת מצטיינים ללימודי רפואה.

זכית ובליל כ"ט בנובמבר 1947 היית נוכחת בעצרת האו"ם בלייק סקסס בה הוחלט על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, ונופפת שם בדגלנו בשמחה וגאווה. בהמשך פגשת, בעזרת ידיד מקיבוץ מעין צבי את אבא, ויחד החלטתם לעלות לארץ ישראל, לקיבוץ בו אבא היה כבר חבר. זו הייתה אהבה ממבט ראשון כפי שתיארת בזיכרונותיך "מיכה פתח את הדלת והינה עומד בפני האידאל של חלומותי- תלתלים בלונדיניים, עיניים כחולות ומפלשתינה!!". הוריך שמתמיד לא התלהבו מהרעיון הציוני לא הסכימו לעלייתך לארץ בעצם ימי מלחמת השחרור וכך לא נותר לך אלא לברוח עם אבא, כדי לממש את רצונך לחיות איתו בארץ ובמעין צבי. הגעת בעצם ימי המלחמה, ביום בו ברחו הערבים מחיפה, ומיד התחלת לעבוד בקיבוץ הקטן, כאחות. התחתנת עם אבא בקיבוץ, אימצתם את יוסי ונולדו תחילה שולי, וגבי ובהמשך ראובן ואיל.

במשך כל השנים התמדת במקצוע ויותר מכך בייעוד בו בחרת – להיות אחות. לסעוד כל חבר וחברה, ואם צריך לבלות ליד מיטתם בעת שאושפזו שעות וימים רבים. כולם הכירו אותך מתרוצצת בקיבוץ בחלוקך הלבן, ברגל או בקלנועית המרפאה מגיעה לכל חולה ועוזרת לו כמיטב יכולתך.

ואנו כילדים, ובהמשך כהורים לילדים ידענו שיש על מי לסמוך. תמיד מוכנה לעזור ואף פעם, אבל אף פעם, לא עייפה. תמיד מרחמת על כל העולם, אך אף פעם, אבל אף פעם לא על עצמך.

חוץ מהעבודה, וגידול ילדים, וקיום זוגיות נפלאה שהיא לדוגמא לכולנו לאורך כל כך הרבה שנים עם אבא, היו לך גם תחביבים, כמו קריאה, וטיולים להכרת ארץ ישראל וההיסטוריה שלה.

היה לך זיכרון פנומנלי, בעיקר למשפחה שלך וגם של אבא, והכרת כל קרוב בשם, ומי התחתן ומי התגרש ושמות הילדים והנכדים והנינים של כולם.

הבית אותו קיימת עם אבא תמיד היה פתוח ומזמין, תמיד, ממש בכל שעה יכולנו אנו הילדים, ובהמשך הנכדים, להיכנס ולקבל אוזן קשבת ולב מבין לכל חוויותינו סיפורינו והרגשותינו. אף פעם לא הבנתי איך הבית עם הסלון הקטן מספיק לארח כל מספר של אורחים שמגיעו. וכך גם אירחתם בביתכם קרובים ומכרים מקרוב ומרחוק, להם הראיתם בגאווה את הקיבוץ, וגם התארחו חברים למשחק ברידג' או סתם כוס קפה. פשוט הצלחתם את ואבא לקיים הכנסת אורחים אמיתית, שכולה מרצון ואווירה נעימה ומזמינה. המשכת לעבוד במרפאה כל עוד זה התאפשר. כאשר כבר לא נתנו לך להמשיך לעבוד היית בבית, טיפלת באבא ואמרת לי שאת "לא עושה כלום" ואני ניסיתי להגיד לך שאת כבר לא צריכה לעשות, עשית מספיק ומותר לך קצת ליהנות ולהתפנק. הרבה שנים סעדת את אבא שכבר התקשה בהליכה, ושוב היית למופת לעזרה ואהבה ללא גבול.

וכך בשנים האחרונות, כשכבר היה קשה לך ללכת, בניית לך סדר יום – קריאה, טלוויזיה, אינטרנט, משחקי מחשב, וכמובן זמן לאירוח הנכדים והנינים שבאו יום יום לבקר, ועקבת אחר התפתחותם. והקפדת, כמו בכל חיך, לחיות ולתפקד באופן עצמאי.

את שכל חיך עזרת לאחרים לא רצית להיעזר ולהיות למעמסה.

ואם בימים האחרונים ישבנו ליד מיטתך, אולי אפילו נגד רצונך, הרי זה מתוך החובה שהרגשנו להחזיר לך מעט מכל הטוב והדאגה שנתת לנו כל חיך.

היי שלום אמא ונוחי, כן, נוחי בשלום על משכבך